

Advokatų mokymo sistema ES

Anglija ir Velsas

Informaciją pateikė Advokatų standartų valdyba

2014 m. balandžio mėn.

Anglijos ir Velso NACIONALINĖS ADVOKATŲ MOKYMO SISTEMOS APRAŠAS

1. Profesijos įgijimas

Aukštasis / universitetinis išsilavinimas	TAIP (kandidatai privalo turėti kvalifikacinį laipsnį).
Privalomas teisinis išsilavinimas	NE. Kandidatai, kurių pirmasis išsilavinimas nėra teisinis, gali lankyti vienų metų trukmės išlyginamąjį teisės kursą ir gauti teisininko diplomą (GDL), kuris anksčiau buvo gaunamas išlaikius CPE (bendrąjį profesinį egzaminą). Todėl yra dvi alternatyvos: <ul style="list-style-type: none"> • galima įgyti teisės kvalifikacinį laipsnį (reikalaujamo standarto kvalifikacinį laipsnį, kurį suteikia JK universitetas, arba kvalifikacinį laipsnį, kurį suteikia ne JK esantis lygiavertis universitetas arba institucija, o valdyba šį laipsnį pripažįsta lygiaverčiu JK suteikiamam kvalifikaciniam laipsniui) arba • įgyti kvalifikacinį laipsnį ir vėliau užbaigti išlyginamąjį kursą.
Reikalavimai asmeniui, siekiančiam tapti visateisiu advokatu:	<ul style="list-style-type: none"> • registracija į advokatūrą (negalima tol, kol neįgyta visateisė kvalifikacija); • egzaminai; • profesinio mokymo kursas, kurį administruoja teisės

	<p>mokyklos, o tvirtina Advokatų standartų valdyba: advokato profesinio mokymo kurso (BPTC) užbaigimas ir kurso rengėjo išduodamas kurso sėkmingo užbaigimo pažymėjimas (profesinio rengimo etapas); šiame etape baristeris gali pradėti naudoti profesinį vardą, tačiau juo dar negali naudotis teikdamas teisinės paslaugas. Baristerio profesiniu vardu teisinėms paslaugoms teikti jie gali pradėti naudotis užbaigę profesionalaus rengimo etapą (praktika, priėmimas į advokatus rengiančią juridinę korporaciją, reputacijos ir tinkamumo patvirtinimas) ir turėdami baristerio praktikos pažymėjimą;</p> <ul style="list-style-type: none"> • patenkinami 12 mėnesių praktikos rezultatai (profesionalaus rengimo etapas) ir visateisės kvalifikacijos pažymėjimo gavimas; • priėmimo deklaracija ir rekomendacijos dėl geros reputacijos: kandidatų reputaciją ir tinkamumą vertina advokatus rengianti juridinė korporacija; • priėmimas į advokatus rengiančią juridinę korporaciją (visi baristeriai privalo būti keturių advokatus rengiančių juridinių korporacijų (<i>Inner Temple, Middle Temple, Grays Inn</i> ir <i>Lincoln's Inn</i>) nariai; šios keturios juridinės korporacijos buvo istoriškai atsakingos už baristerių priėmimą, tačiau dabar jos baristerius priima tik tais atvejais, kai kandidatas atitinka Advokatų standartų valdybos reikalavimus; • registracija į baristerių registrą (registruotis gali tik galiojantį / dabartinį praktikos pažymėjimą turintys baristeriai).
<p>Alternatyvūs būdai tapti advokatu:</p>	<p>TAIP.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 metų išlyginamasis teisės kursas (žr. pirmiau); • alternatyviais būdais advokatais gali tapti kitų profesijų atstovai (teisės absolventai arba

	<p>advokatai, kurie yra priimti į kitos ES valstybės narės advokatų asociaciją). Advokatų standartų valdyba atlieka lygiavertiškumo vertinimą ir palygina atitinkamą užsienio ir nacionalinę kvalifikaciją ir profesinę patirtį. Tuomet valdyba nusprendžia, ar pareiškėjas turi atlikti advokato žinių palyginimo testą (testo tikslas – įvertinti, ar asmuo turi profesinių žinių, reikalingų, kad Anglijoje ir Velse verstųsi baristerio praktika);</p> <ul style="list-style-type: none"> • solisitoriai, užjūrio teritorijų kvalifikuoti teisininkai ir teisės profesoriai (pvz., laikinas kvietimas įstoti į kvalifikuotų užsienio advokatų asociaciją) (Advokatų mokymo taisyklių 78 straipsnis): kvalifikuotas užsienio advokatas, kuris ne mažiau kaip 3 metus reguliariai dalyvavo teismo posėdžiuose, kuriuose taikoma teisė iš esmės yra panaši į Anglijos ir Velso bendrąją teisę, gali iš valdybos gauti laikiną kvalifikacijos pažymėjimą.
--	---

2. Mokymas pasirengimo advokato veiklai laikotarpiu

<p>Ar yra nustatytas pasirengimo advokato veiklai laikotarpis?</p>	<p>TAI P</p>	<p>Teisinis pagrindas: Advokatų mokymo taisyklės (galioja nuo 2012 m. spalio 1 d.).</p>
<p>Ar šis laikotarpis privalomas?</p>	<p>TAI P</p>	<p>Nustatyta trukmė: 12 mėnesių (profesionalaus rengimo etapas).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profesionalaus rengimo etapas: patenkinami 12 mėnesių stažuotės rezultatai ir visateisės kvalifikacijos pažymėjimo išdavimas. Stazuotė skirstoma į: 1) 6 mėnesių laikotarpį, kuriuo praktika neatliekama, ir 2) 6 mėnesių praktikos laikotarpį; • asmuo negali pradėti dalyvauti profesionalaus rengimo etape praėjus daugiau nei 5 metams nuo profesinio rengimo etapo užbaigimo, išskyrus atvejus, kai valdyba taiko išimtį ir leidžia dalyvauti profesionalaus rengimo etape; • profesinio rengimo etapo užbaigimas (arba atleidimas nuo šio etapo) yra būtina sąlyga norint pereiti į profesionalaus rengimo etapą.

<p>Už pasirengimo advokato veiklai mokymą atsakingų institucijų rūšys:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • atestuota mokymo (praktikos) organizacija; • baristeris, kuris užregistruotas kaip mokinio (praktikanto) vadovas; • išorės mokymas (Advokatų mokymo taisyklių 42 straipsnis): a) vadovaujant solisitoriui, teisėjui arba kitam tinkamos kvalifikacijos teisininkui, kuris nėra registruotas mokinio vadovas, ir (arba) b) vadovaujant organizacijai, kuri nėra atestuota mokymo organizacija, tačiau kuri, valdybos nuomone, teikia tinkamus mokymus ir patirtį (praktika).
<p>Pasirengimo advokato veiklai mokymo forma:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • praktika, kuriai vadovauja baristeris, įregistruotas kaip mokinio vadovas (profesionalaus rengimo etapas); • mokymai, nesusiję su teisinių profesinių įgūdžių ugdymu; • mokymai, susiję su teisinių profesinių įgūdžių ugdymu; • advokatus rengiančių juridinių korporacijų nustatytas reikalavimas priimamiems baristeriams: 12 mokymo sesijų (Advokatų mokymo taisyklių 56–62 straipsniai). Baristeriai privalo dalyvauti šiose kvalifikacijos kėlimo sesijose per ne ilgesnį nei 5 metų laikotarpį, kuris baigiasi baristerių kvietimo į advokatūrą dieną (tiesą sakant, tai yra mokymas iki kvalifikacijos įgijimo, nes baristeris praktikos pažymėjimą gali gauti tik užbaigęs šias sesijas).
<p>Stojamasis egzaminas / patikrinimas prieš pasirengimo advokato veiklai laikotarpį:</p>	<p>TAIP</p> <ul style="list-style-type: none"> • akademinio etapo užbaigimas; • pasirengimo tinkamumo testui advokatų kursai (BCAT) (dėl dalyvavimo profesinio rengimo etape (BPTC) žr. informaciją apie pasirengimo advokato veiklai laikotarpio nustatytą trukmę).
<p>Pasirengimo advokato veiklai laikotarpiu taikoma parengta mokymo programa</p>	<p>TAIP</p>
<p>Specialūs reikalavimai, susiję su ES teisės ir kalbų mokymu</p>	<p>TAIP</p> <p>Profesinio rengimo etape (BPTC) aptariama ES teisė, tačiau ji neišskiriama į atskirą dalyką. Prieš prasidedant profesinio rengimo etapui studentai žinių apie ES teisę yra įgiję per teisės studijas universitete.</p>

Pasirengimo advokato veiklai laikotarpis skirstomas į keletą etapų	TAIP.	
Pasibaigusio pasirengimo advokato veiklai laikotarpio vertinimas / egzaminas	TAIP	<p>Vertinimas atliekamas mokytojams rengiant pranešimus</p> <p>Kandidatas į advokatus privalo pridėti savo darbdavio (advokatų kontoros) rekomendacijas. Advokatų kontora turi patvirtinti, kad kandidatas yra tinkamas verstis advokato veikla.</p>
<i>3. Tęstinio mokymo sistema</i>		
Tęstinio mokymo ir specializuoto mokymo diferenciacija.	<p>TAIP.</p> <p>Specializuotas mokymas neprivalomas, išskyrus atvejus, kai baristeris vykdo ypač specifinę veiklą, pvz., dirba kaip baudžiamųjų bylų advokatas.</p> <p>Vienintelė baristeriams prieinama specializuota priemonė yra QASA – specializuotų advokatų kokybės vertinimo sistema.</p> <p>Tačiau šiuo metu QASA sistema yra apskūsta ir šį skundą nagrinėja teismas.</p>	
Su tęstiniu mokymu susijusios pareigos	TAIP	<p>Advokatų standartų valdyba nustato tęstinio mokymo reikalavimus siekdama užtikrinti, kad baristeriai per visą savo karjerą nuolat tobulintų įgūdžius.</p> <p>Su tęstiniu mokymu susijusios pareigos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CPD (nuolatinis profesinis tobulėjimas): „įprastus baristerių įsipareigojimus viršijantis darbas, kurio jie imasi siekdami tobulinti savo įgūdžius, žinias ir profesinius standartus tose srityse, kuriose dirba arba ketina praktikuotis, ir siekdami atitikti naujausius profesinės praktikos reikalavimus ir aukščiausius standartus“ (atitiktis CPD taisyklėms – bendrosios CPD gairės).

		<p>Teisinis pagrindas:</p> <ul style="list-style-type: none"> Advokatų standartų valdybos reguliavimo reikalavimai: https://www.barstandardsboard.org.uk/regulatory-requirements/; Anglijos ir Velso advokatų elgesio kodeksas.
Su specializuotu mokymu susijusios pareigos	TAIP	Advokatų kokybės vertinimo sistema (QASA) , šiuo atveju reikalaujama, kad baudžiamųjų bylų advokatai (įskaitant baristerius) turėtų šią specialisto kvalifikaciją, kad galėtų dalyvauti teismuose.
Su užsienio kalbų mokymusi susijusios pareigos	NE.	
Pareigos, susijusios su ES teisės turiniu atsižvelgiant į tęstinį / specializuotą mokymą	NE.	

4. Akreditavimo sistemos ir mokymo paslaugų teikėjai

Akreditacijos galimybė	<p>TAIP, akredituoti galima:</p> <ul style="list-style-type: none"> mokymo kursus; nacionalinius mokymo paslaugų teikėjus; visų valstybių narių mokymo paslaugų teikėjus (beveik kiekviena organizacija, kuri gali įrodyti, kad jos kursai yra aktualūs, gali iš Advokatų standartų valdybos ir Solisitorijų reguliavimo institucijos gauti CPD akreditaciją). <p>Akreditacijos procesas:</p> <ul style="list-style-type: none"> baristeriai privalo pasirašyti registracijos dokumentą, kurį paslaugų teikėjas pateikia kursų pabaigoje, kad jiems būtų įskaitytos CPD valandos; prašymai akreditacijos turi būti siunčiami Advokatų standartų valdybai likus ne mažiau kaip 2 savaitėms iki kursų pradžios (žr. „Atitiktis CPD
-------------------------------	---

	taisyklėms – bendrosios CPD gairės “).	
Mokymo paslaugų teikėjų, rengiančių tęstinio mokymo veiklą, skaičius	Daugiau nei 50.	
Mokymo paslaugų teikėjų, rengiančių akredituotą tęstinio mokymo veiklą, rūšys:	<ul style="list-style-type: none"> • Advokatų standartų valdybos CPD biuro akredituota organizacija (Advokatų standartų valdybos CPD biuras turi kompetenciją skirti CPD akredituotas valandas patvirtintiems kursams, seminarams, konferencijoms, paskaitoms (žr. „Atitiktis CPD taisyklėms – bendrosios CPD gairės“)); • akredituotas privatus komercinių mokymo paslaugų teikėjas; • akredituotas privatus arba viešas ne pelno mokymo paslaugų teikėjas. 	
Mokymo paslaugų teikėjų, rengiančių pasirengimo specializacijai mokymo veiklą, skaičius	<p>Nuo 21 iki 50.</p> <p>QASA specializacijos sistema pradėta taikyti neseniai; ji pagrįsta praktinių patirties įrodymų pateikimu, o ne mokymo kursų rengimu.</p>	
Mokymo paslaugų teikėjų, rengiančių akredituotą pasirengimo specializacijai mokymo veiklą, rūšys:	<ul style="list-style-type: none"> • advokatūra / Teisininkų draugija; • akredituotas privatus komercinių mokymo paslaugų teikėjas (įskaitant advokatų kontorą); • akredituotas privatus arba viešas ne pelno mokymo paslaugų teikėjas (pvz., universitetai, fondai); • neakredituotas privatus komercinių mokymo paslaugų teikėjas; • neakredituotas privatus arba viešas ne pelno mokymo paslaugų teikėjas. 	
Veikla ir metodai		
Su tęstiniu arba specializuotu mokymu susijusias pareigas atitinkančios mokymo veiklos rūšys:	<ul style="list-style-type: none"> • dalyvavimas individualiose mokymo sesijose; • nuotolinių mokymo sesijų užbaigimas; • e. mokymosi modulių užbaigimas; • vaizdo seminaro internete 	<p>Dalyvavimas kitoje valstybėje narėje vykdomoje mokymo veikloje.</p> <p>Taip, dalyvavimas kitoje valstybėje</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • stebėjimas; • mišraus mokymosi veiklos užbaigimas; • dalyvavimas mokymo konferencijose; • dalyvavimas mokymo veikloje kaip instruktoriui ar mokytojui; • straipsnių rašymas ir (arba) publikacijos. 	<p>narėje vykdomoje mokymo veikloje gali būti laikomas su mokymu susijusių pareigų įvykdymu.</p>
--	---	--

5. Mokymo veiklos priežiūra

Organizacijos, padedančios vykdyti tęstinio mokymo veiklos priežiūrą	TAI P	Advokatų standartų valdyba.
Priežiūros procesas	<ul style="list-style-type: none"> • Turinio kokybė. • Mokymo metodų kokybė. 	
Organizacijos, padedančios vykdyti mokymo siekiant įgyti specializaciją veiklos priežiūrą	TAI P	Specializuoto mokymo veiklos, susijusios su specializuota profesine kvalifikacija, nėra.
Priežiūros procesas	<ul style="list-style-type: none"> • Turinio kokybė. • Mokymo metodų kokybė. 	

6. Nacionalinė mokymo sistemos reforma

Šiuo metu dabartinė sistema yra persvarstoma ir nuo 2016 m. sausio mėn. planuojama taikyti „į rezultatus orientuotą“ metodą.

„The Legal Education and Training Review (LETR)“ buvo bendras tyrimas, kurį užsakė Advokatų standartų valdyba, Solisitorijų reguliavimo institucija ir „ILEX Professional Standards“ (specializuotų teisininkų reguliavimo įstaiga). Šio tyrimo rezultatus dabar nagrinėja kiekviena reguliavimo institucija, kuri turės nuspręsti, ar, atsižvelgiant į šio tyrimo rezultatus, kaip nors keisti galiojančią mokymo tvarką.

Šaltinis: Europos advokatūrų ir teisininkų draugijų tarybos (CCBE) ir Europos viešojo administravimo instituto (EVAI) įgyvendintas Europos teisėjų mokymo bandomasis projektas „2 dalis. Advokatams skirta ES teisės mokymo būklės tyrimas“.